

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Кафедра економіки та обліку

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Управлінський облік

повна назва навчальної дисципліни

для підготовки
студентів
освітнього ступеня

бакалавр

молодший бакалавр, бакалавр
чи магістр

року набору

2019

галузі знань

07 Управління та адміністрування

шифр і назва галузі знань

спеціальності

071 Облік і оподаткування

шифр і найменування спеціальності

освітня програма /
спеціалізація

Облік і оподаткування

назва освітньої програми / спеціалізації

статус дисципліни

обов'язкова

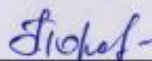
обов'язкова чи вибіркова

Харків, 2019 рік

Розробник:

Порсюрова Ірина Петрівна,
асистент кафедри економіки та обліку
прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю,
науковий ступінь, вчене звання повністю

05.12.2019 р.

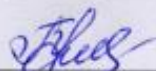

підпис

І. П. Порсюрова
ініціали та прізвище

Керівник (гарант)
освітньої програми

Гриневич Людмила Володимирівна,
завідувачка кафедри економіки та обліку,
доктор економічних наук, доцент
прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю,
науковий ступінь, вчене звання повністю

05.12.2019 р.

підпис

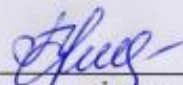
Л. В. Гриневич
ініціали та прізвище

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри
економіки та обліку

назва кафедри

протокол від 05.12.2019 р. № 06.

Зав. кафедри

підпис

Л. В. Гриневич
ініціали та прізвище

Програму розглянуто та затверджено на засіданні методичної комісії
інституту, протокол від 27.12.2019 р. № 06.

Голова методичної комісії

підпис

Р. А. Чемчикаленко
ініціали та прізвище

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Управлінський облік» розроблена відповідно до освітньої програми підготовки бакалаврів спеціальності 071 Облік і оподаткування галузі знань 07 Управління та адміністрування.

Метою викладання навчальної дисципліни «Управлінський облік» є формування загальних та фахових компетентностей у студентів у сфері управлінського обліку з урахуванням передового зарубіжного досвіду.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є витрати виробництва, собівартість продукції та її калькулювання.

Міждисциплінарні зв'язки вивчення навчальної дисципліни «Управлінський облік» ґрунтуються на знаннях навчальних дисциплін: «Бухгалтерський облік», «Статистика», «Фінансовий облік», «Мікроекономіка» та є основою для подальшого засвоєння навчальних дисциплін таких як: «Бухгалтерський облік у банках», «Звітність підприємств», «Облік на підприємствах малого бізнесу».

Мова викладання – українська.

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна забезпечує набуття студентами:

загальних компетентностей:

ЗК 1. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, бути критичним та самокритичним;

ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, проведення досліджень на відповідному рівні;

ЗК 3. Здатність працювати в команді;

ЗК 4. Здатність працювати автономно;

ЗК 5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності;

ЗК 6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);

ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

ЗК 8. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовою як усно, так і письмово;

ЗК 9. Навички здійснення безпечної діяльності, прагнення до збереження навколишнього середовища;

ЗК 10. Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій;

ЗК 11. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати

цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

фахових компетентностей:

ФК 1. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці;

ФК 2. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування;

ФК 3. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення;

ФК 4. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання;

ФК 5. Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень;

ФК 6. Здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій;

ФК 7. Застосовувати методики проведення аудиту й послуг з надання впевненості;

ФК 8. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів;

ФК 9. Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування;

ФК 10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків;

ФК 11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

програмних результатів навчання:

ПРН 1. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем;

ПРН 2. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств;

ПРН 3. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності;

ПРН 4. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень;

ПРН 5. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств;

ПРН 6. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності;

ПРН 7. Знати механізми функціонування бюджетної і податкової систем України та враховувати їх особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах;

ПРН 8. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації;

ПРН 9. Ідентифікувати та оцінювати ризики господарської діяльності підприємств;

ПРН 10. Розуміти теоретичні засади аудиту та вміти застосовувати його методи і процедури;

ПРН 11. Визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, їх розподілу та контролю використання на рівні підприємств різних організаційно-правових форм власності;

ПРН 12. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування;

ПРН 13. Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння їх ринкового позиціонування;

ПРН 14. Вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії;

ПРН 15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві;

ПРН 16. Володіти та застосовувати знання державної та іноземної мови для формування ділових паперів і спілкування у професійній діяльності;

ПРН 17. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття;

ПРН 18. Аналізувати розвиток систем, моделей і методів бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях з метою обґрунтування доцільності їх запровадження на підприємстві;

ПРН 19. Дотримуватися здорового способу життя, безпеки життєдіяльності співробітників та здійснювати заходи щодо збереження навколишнього середовища;

ПРН 20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом;

ПРН 21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави;

ПРН 22. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

ПРН 23. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Мета, зміст і організація управлінського обліку

Сутність управлінського обліку, його роль в системі менеджменту. Основні фактори та ознаки класифікації підсистеми управлінського обліку. Роль і задачі професійних організацій бухгалтерів-аналітиків в забезпеченні функціонування управлінського обліку. Основи організації управлінського обліку на підприємствах. Еволюція управлінського обліку. Сучасні концепції управлінського обліку. Перспективи подальшого розвитку управлінського обліку в Україні. Норми етичної поведінки управлінських бухгалтерів. Принципи управлінського обліку.

Тема 2. Склад витрат виробництва

Склад витрат підприємства та їх регламентація в Україні. Поняття «витрати» у різних видах обліку. Виробничі витрати в Україні згідно з П(С)БУ 16 «Витрати». Облік витрат за видами діяльності. Витрати підприємства, критерії визнання. Облік витрат за елементами.

Тема 3. Класифікація і поведінка витрат

Мета і напрями класифікації витрат. Класифікація витрат з метою оцінки запасів та визначення фінансового результату. Класифікація

витрат з метою прийняття рішень. Класифікація витрат з метою контролю виконання. Поведінка витрат. Визначення функції витрат. П(С)БО 16 «Витрати». Склад виробничих та невиробничих витрат в Україні. Вплив керівництва на поведінку витрат. Сучасні стратегії управління витратами.

Тема 4. Методи обліку і калькулювання витрат

Калькулювання – як прийом оцінки вартості об'єктів управлінського обліку. Методи обліку витрат. Способи та процедури калькулювання. Облік і розподіл непрямих витрат. Основні завдання калькулювання. Ознаки класифікації методів обліку витрат та алгоритм формування витрат. Види калькуляції.

Тема 5. Облік і калькулювання за повними витратами

Облік витрат за замовленнями. Калькулювання за замовленнями. Облік витрат за процесами. Калькулювання за процесами в залежності від методу оцінки запасів. Порівняльна характеристика калькулювання собівартості за замовленнями і процесами. Калькулювання собівартості продукції за видами діяльності (АВС-метод).

Тема 6. Облік і калькулювання за змінними витратами

Моделі калькулювання змінних витрат. Переваги та вади системи калькулювання змінних витрат. Калькулювання змінних витрат. Визначення маржинального доходу. Особливості визначення фінансового результату в системах обліку та калькулювання собівартості продукції за повними і неповними витратами.

Тема 7. Облік і калькулювання за нормативними витратами

Значення системи обліку та калькулювання за нормативними витратами. Організація нормативного методу обліку витрат і калькулювання собівартості продукції. Система «стандарт-кост» – особливості обліку витрат і калькулювання собівартості та переваги їх використання. Класифікація відхилень. Відмінні риси системи «стандарт-кост» і нормативного обліку. Порядок аналізу відхилень фактичних загально виробничих (накладних) витрат від стандартних (нормативних).

Тема 8. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку

Мета і методи аналізу взаємозв'язку «витрати-обсяг-прибуток». Аналіз чутливості прибутку. Аналіз взаємозв'язку «витрати-обсяг-прибуток» за умов асортименту. Економічна та бухгалтерська модель співвідношення «витрати-обсяг-прибуток». Припущення, покладені в основу співвідношення «витрати-обсяг-прибуток».

Тема 9. Аналіз релевантної інформації для прийняття управлінських рішень

Процес прийняття рішення і релевантність облікової інформації. Аналіз варіантів альтернативних рішень. Аналіз рішення про спеціальне замовлення. Аналіз інформації для прийняття рішення розширення або скорочення сегмента. Аналіз для прийняття рішення виробляти чи купувати. Аналіз для прийняття рішення продавати чи обробляти далі. Сутність оптимального використання ресурсів за умов обмежень. Аналіз для прийняття рішення при наявності одного обмеження. Аналіз для прийняття рішення при умові декількох обмежень. Рішення стосовно запасів. Рішення стосовно ціноутворення. Модель прийняття рішення за умов невизначеності.

Тема 10. Бюджетування і контроль

Сутність та мета бюджетування. Напрями бюджетування виробничої діяльності та види бюджетів. Підходи до організації процесу бюджетування. Основні стадії процесу бюджетування. Вибір бюджетного періоду та методи складання бюджетів. Складання та взаємоузгодження фінансових бюджетів. Контроль виконання бюджетів та аналіз відхилень. Керівництво з бюджетування та створення бюджетного комітету. Технології складання місячного і річного бюджетів. Бюджетування торговельного підприємства.

Тема 11. Облік і контроль за центрами відповідальності

Концепція центрів та обліку відповідальності. Оцінка діяльності центрів витрат. Оцінка діяльності центрів доходу. Оцінка діяльності центрів прибутку. Організація обліку відповідальності за методом «тариф-година-машина». Трансфертне ціноутворення. Оцінка діяльності центрів інвестицій

Тема 12. Взаємозв'язок управлінського і фінансового обліку

Взаємозв'язок фінансового та управлінського обліку. Відмінності фінансового та управлінського обліку. Місце управлінського обліку у системі рахунків бухгалтерського обліку. Основні напрями розвитку управлінського обліку в Україні. Управлінський облік системі рахунків: двоколовий та інтегрований принцип структури плану рахунків.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Структура навчальної дисципліни за формами навчання

Теми дисципліни	Обсяг у годинах																							
	денна форма												заочна форма											
	повна						скорочена						повна						скорочена					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС
Тема 1. Мета, зміст і організація управлінського обліку	14	2		4		8							14					14	21					21
Тема 2. Склад витрат виробництва	14	2		4		8							13					13	21					21
Тема 3. Класифікація і поведінка витрат	14	2		4		8							15	1				14	22			1		21
Тема 4. Методи обліку і калькулювання витрат	15	2		5		8							14	1				13	22			1		21
Тема 5. Облік і калькулювання за повними витратами	17	4		5		8							16	1		1		14	23	1		1		21
Тема 6. Облік і калькулювання за змінними витратами	17	4		5		8							15	1		1		13	23	1		1		21
Тема 7. Облік і калькулювання за нормативними витратами	15	2		5		8							16	1		1		14	23	1		1		21
Тема 8. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку	15	2		5		8							15	1		1		13	23	1		1		21
Тема 9. Аналіз релевантної інформації для прийняття управлінських рішень	15	2		5		8							16	1		1		14	23	1		1		21

Теми дисципліни	Обсяг у годинах																							
	денна форма												заочна форма											
	повна						скорочена						повна						скорочена					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС
Тема 10. Бюджетування і контроль	15	2		5		8							15	1		1		13	23	1		1		21
Тема 11. Облік і контроль за центрами відповідальності	15	2		5		8							16	1		1		14	23	1		1		21
Тема 12. Взаємозв'язок управлінського і фінансового обліку	14	2		4		8							15	1		1		13	23	1		1		21
Усього годин / кредитів ECTS	180/6	28		56		96							180/6	10		8		162	270/9	8		10		252

4.2. Обсяги та структура навчальної дисципліни за навчальними роками

Форма навчання	Вид навчальних занять	Навчальні роки							
		2019/2020		2020/2021		2021/2022		2022/2023	
		Осінь	Весна	Осінь	Весна	Осінь	Весна	Осінь	Весна
Денна повна	Лекційні заняття							28	
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття							56	
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів							96	
	Усього годин							180	
Денна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								
Заочна повна	Лекційні заняття						4	6	
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття						2	6	
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів						84	78	
	Усього годин						90	90	
Заочна скорочена	Лекційні заняття		2	6					
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття			10					
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів		133	119					
	Усього годин		135	135					

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ, СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) І ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

5.1. Теми лекційних занять

Теми дисципліни	Тема лекції	Обсяг у годинах			
		денна форма		заочна форма	
		повна	скорочена	повна	скорочена
Тема 1. Мета, зміст і організація управлінського обліку	Мета, зміст і організація управлінського обліку	2			
Тема 2. Склад витрат виробництва	Склад витрат виробництва	2			
Тема 3. Класифікація і поведінка витрат	Класифікація і поведінка витрат	2		1	
Тема 4. Методи обліку і калькулювання витрат	Методи обліку і калькулювання витрат	2		1	
Тема 5. Облік і калькулювання за повними витратами	Система обліку і калькулювання за процесами	2		1	1
	Система обліку і калькулювання за замовленнями	2			
Тема 6. Облік і калькулювання за змінними витратами	Облік і калькулювання за змінними витратами	4		1	1
Тема 7. Облік і калькулювання за нормативними витратами	Облік і калькулювання за нормативними витратами	2		1	1
Тема 8. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку	Мета і методи аналізу взаємозв'язку «витрати-обсяг-прибуток»	1		1	1
	Аналіз чутливості прибутку	1			
Тема 9. Аналіз релевантної інформації для прийняття управлінських рішень	Аналіз релевантної інформації для прийняття управлінських рішень	2		1	1
Тема 10. Бюджетування і контроль	Бюджетування і контроль	2		1	1

Теми дисципліни	Тема лекції	Обсяг у годинах			
		денна форма		заочна форма	
		повна	скорочена	повна	скорочена
Тема 11. Облік і контроль за центрами відповідальності	Облік і контроль за центрами відповідальності	2		1	1
Тема 12. Взаємозв'язок управлінського і фінансового обліку	Взаємозв'язок управлінського і фінансового обліку	2		1	1
Усього		28		10	8

Лекційний матеріал доступний на Порталі навчальних ресурсів інституту: <https://edu.htei.kh.ua/course/view.php?id=2015>.

5.2. Теми семінарських занять

Не передбачено навчальним планом

5.3. Теми практичних занять

Теми дисципліни	Тема практичного заняття	Обсяг у годинах			
		денна		заочна	
		повна	скорочена	повна	скорочена
Тема 1. Мета, зміст і організація управлінського обліку	Мета, зміст і організація управлінського обліку	4			
Тема 2. Склад витрат виробництва	Склад витрат виробництва	4			
Тема 3. Класифікація і поведінка витрат	Класифікація і поведінка витрат	4			1
Тема 4. Методи обліку і калькулювання витрат	Методи обліку і калькулювання витрат	5			1
Тема 5. Облік і калькулювання за повними витратами	Система обліку і калькулювання за процесами	3		1	1
	Система обліку і калькулювання за замовленнями	2			
Тема 6. Облік і калькулювання за змінними витратами	Облік і калькулювання за змінними витратами	5		1	1
Тема 7. Облік і калькулювання за нормативними витратами	Облік і калькулювання за нормативними витратами	5		1	1

Теми дисципліни	Тема практичного заняття	Обсяг у годинах			
		денна		заочна	
		повна	скорочена	повна	скорочена
Тема 8. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку	Мета і методи аналізу взаємозв'язку «витрати-обсяг-прибуток»	3		1	1
	Аналіз чутливості прибутку	2			
Тема 9. Аналіз релевантної інформації для прийняття управлінських рішень	Аналіз релевантної інформації для прийняття управлінських рішень	5		1	1
Тема 10. Бюджетування і контроль	Бюджетування і контроль	5		1	1
Тема 11. Облік і контроль за центрами відповідальності	Облік і контроль за центрами відповідальності	5		1	1
Тема 12. Взаємозв'язок управлінського і фінансового обліку	Взаємозв'язок управлінського і фінансового обліку	4		1	1
Усього		56		8	10

Завдання до практичних занять наведено на Порталі навчальних ресурсів інституту: <https://edu.htei.kh.ua/course/view.php?id=2015>.

5.4. Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом.

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Організація самостійної роботи студентів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про самостійну роботу студентів Харківського торговельно-економічного інституту КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Робота з опрацювання та вивчення рекомендованої літератури.
3. Вивчення основних термінів та понять рекомендованої літератури.
4. Підготовка до семінарських занять, дискусій, роботи в малих групах, тестування.

5. Контрольна перевірка кожним слухачем особистих знань, запитання для самоконтролю, вирішення задач.

**Питання навчальної дисципліни, які пропонуються для
самостійного вивчення за темами:**

Тема 1. Мета, зміст і організація управлінського обліку

1. Перспективи подальшого розвитку управлінського обліку в Україні.

2. Норми етичної поведінки управлінських бухгалтерів.

3. Принципи управлінського обліку.

Тема 2. Склад витрат виробництва

1. Виробничі витрати в Україні згідно з П(С)БУ 16 «Витрати».

2. Облік витрат за видами діяльності.

Тема 3. Класифікація і поведінка витрат

1. Вплив керівництва на поведінку витрат.

2. Сучасні стратегії управління витратами.

Тема 4. Методи обліку і калькулювання витрат

1. Ознаки класифікації методів обліку витрат та алгоритм формування витрат.

2. Види калькуляції.

Тема 5. Облік і калькулювання за повними витратами

1. Калькулювання собівартості продукції за видами діяльності (ABC метод).

Тема 6. Облік і калькулювання за змінними витратами

1. Особливості визначення фінансового результату в системах обліку та калькулювання собівартості продукції за повними і неповними витратами.

Тема 7. Облік і калькулювання за нормативними витратами

1. Відмінні риси системи «стандарт-кост» і нормативного обліку.

2. Порядок аналізу відхилень фактичних загально виробничих (накладних) витрат від стандартних (нормативних).

Тема 8. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку

1. Економічна та бухгалтерська модель співвідношення «витрати-обсяг-прибуток».

2. Припущення, покладені в основу співвідношення «витрати-обсяг-прибуток».

Тема 9. Аналіз релевантної інформації для прийняття управлінських рішень

1. Сутність оптимального використання ресурсів за умов обмежень.

2. Аналіз для прийняття рішення при наявності одного обмеження.

3. Аналіз для прийняття рішення при умові декількох обмежень.

4. Рішення стосовно запасів.

5. Рішення стосовно ціноутворення.

6. Модель прийняття рішення за умов невизначеності.

Тема 10. Бюджетування і контроль

1. Технології складання місячного і річного бюджетів.
2. Бюджетування торговельного підприємства.

Тема 11. Облік і контроль за центрами відповідальності

1. Організація обліку відповідальності за методом «тариф-година-машина».
2. Трансфертне ціноутворення.
3. Оцінка діяльності центрів інвестицій.

Тема 12. Взаємозв'язок управлінського і фінансового обліку

1. Місце управлінського обліку у системі рахунків бухгалтерського обліку.
2. Основні напрями розвитку управлінського обліку в Україні.
3. Управлінський облік системі рахунків: двоколовий та інтегрований принцип структури плану рахунків.

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНІ НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ

Не передбачено навчальним планом.

8. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

8.1. Схема нарахування балів для студентів денної форми навчання

[illegible]

8.2. Схема нарахування балів для студентів заочної форми навчання

Види контролю	Теми дисципліни / види активності	Навчальні роки							
		2019/2020		2020/2021		2021/2022		2022/2023	
		Осінь	Весна	Осінь	Весна	Осінь	Весна	Осінь	Весна
Поточний контроль (максимум 60 балів, мінімум 36)	Тема 1		5				5		
	Тема 2		5				5		
	Тема 3			5			5		
	Тема 4			5			5		
	Тема 5			5				5	
	Тема 6			5				5	
	Тема 7			5				5	
	Тема 8			5				5	
	Тема 9			5				5	
	Тема 10			5				5	
	Тема 11			5				5	
	Тема 12			5				5	
Усього:			60				60		
Підсумковий контроль	Письмовий екзамен / залік			40				40	
Разом			100				100		

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Для визначення рівня засвоювання студентами навчального матеріалу використовуються такі форми та методи оцінювання:

Поточний контроль:

- для студентів денної форми навчання: оцінювання роботи на практичних заняттях, поточне тестування в системі дистанційного навчання інституту, оцінювання відвідування аудиторних занять, виконання аудиторної контрольної роботи;
- для студентів заочної форми навчання: оцінювання роботи на практичних заняттях, поточне тестування в системі дистанційного навчання інституту, оцінювання відвідування аудиторних занять, виконання аудиторної контрольної роботи.

Умовою допуску до підсумкового контролю є: виконання програми дисципліни «Управлінський облік» (відпрацювання всіх практичних занять) і отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше 36 балів.

Підсумковий контроль:

- для студентів денної форми навчання: письмовий екзамен;

- для студентів заочної форми навчання: письмовий екзамен.

Організація та проведення контрольних заходів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про оцінювання результатів навчання студентів у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

10.1. Основні джерела інформації

1. Управлінський облік : навчальний посібник / А. В. Череп [та інші]. – Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2015. – 323 с.
2. Управлінський облік : підручник / [Г. О. Партин [та інші]]. – Львів : Видавництво Львівської Політехніки, 2017. – 340 с.
3. Управлінський облік : навчальний посібник / О. О. Гончаренко [та інші]. – Київ : Університет банківської справи Національного банку України, 2014. – 415 с.
4. Управлінський облік : навчальний посібник / Н. В. Чебанова, Л. Є. Ревуцька. – Харків : Український державний університет залізничного транспорту, 2016. – 218 с.

10.2. Додаткові джерела інформації

5. Витрати [Електронний ресурс]: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16, наказ Міністерства фінансів України № 318 від 31.12.1999 р. // Верховна Рада України. Законодавство України : [база даних]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>. – Станом на 02.12.2019. – Назва з екрана.
6. Ганін В. І. Обліково-аналітичне забезпечення стратегічного менеджменту : навчальний посібник. / В. І. Ганін, С. О. Кузнецова, І. М. Клімович. – Харків : Видавництво «Лідер». – 2017. – 266 с.
7. Дебіторська заборгованість [Електронний ресурс]: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10, наказ Міністерства фінансів України № 237 від 25.10.1999 р. // Верховна Рада України. Законодавство України : [база даних]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>. – Станом на 02.12.2019. – Назва з екрана.
8. Дохід [Електронний ресурс]: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15, наказ Міністерства фінансів України № 290 від 29.11.1999 р. // Верховна Рада України. Законодавство України : [база даних]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>. – Станом на 02.12.2019. – Назва з екрана.
9. Запаси [Електронний ресурс]: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9, наказ Міністерства фінансів України № 246 від 20.10.1999 р. // Верховна Рада України. Законодавство України : [база

даних]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>. – Станом на 02.12.2019. – Назва з екрана.

10. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [Електронний ресурс]: наказ Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.1999 р. // Верховна Рада України. Законодавство України : [база даних]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>. – Станом на 02.12.2019. – Назва з екрана.

11. Кузнецова С. О. Оцінка облікової інформації для прийняття управлінських рішень / С. О. Кузнецова // Облік і фінанси. – 2017. – № 2(76). – С. 57–65.

12. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс]: наказ Міністерства фінансів України № 73 від 07.02.2013 р. // Верховна Рада України. Законодавство України : [база даних]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>. – Станом на 02.12.2019. – Назва з екрана.

13. Основні засоби [Електронний ресурс]: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7, наказ Міністерства фінансів України № 92 від 27.04.2000 р. // Верховна Рада України. Законодавство України : [база даних]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>. – Станом на 02.12.2019. – Назва з екрана.

14. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [Електронний ресурс]: наказ Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.1999 р. // Верховна Рада України. Законодавство України : [база даних]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>. – Станом на 02.12.2019. – Назва з екрана.

15. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні [Електронний ресурс]: постанова Правління НБУ № 148 від 29.12.2017 р. // Верховна Рада України. Законодавство України : [база даних]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17>. – Станом на 02.12.2019. – Назва з екрана.

16. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [Електронний ресурс]: Закон України № 996 від 16.07.1999 р. // Верховна Рада України. Законодавство України : [база даних]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14>. – Станом на 02.12.2019. – Назва з екрана.